

Patiënteninformatie

Welkom op de dienst neonatalogie

Inhoud

Inleiding	3
AZ Turnhout kindvriendelijk ziekenhuis	3
Babyvriendelijk charter	4
Wie zijn we en wat doen we?	5
Voorstelling van het multidisciplinair team	5
Medisch team.....	5
Andere zorgverleners.....	6
Indicaties voor opname	6
Bezoek.....	7
Enkele praktische afspraken.....	8
Verzorging in de couveuse.....	9
Verskillende soorten voeding	10
Soorten melk: borstvoeding of flesvoeding	11
Borstvoeding	11
Flesvoeding.....	12
Ouderparticipatie.....	12
Veiligheid van ouders en baby.....	13
Fototherapie.....	13
Ontslag	14
Persoonlijke notities/ vragen	15

AZ Turnhout heeft deze informatiefolder met de grootste zorg opgemaakt. De inhoud ervan is echter algemeen en indicatief. De folder omvat niet alle medische aspecten. Hij vervangt de raadpleging bij je zorgverlener niet. Mocht deze folder vergissingen, tekortkomingen of onvolledigheden bevatten dan zijn AZ Turnhout, personeel en artsen hiervoor niet aansprakelijk.

Inleiding

Uw kindje is opgenomen op de dienst neonatologie. Verschillende medische redenen kunnen hiervoor de oorzaak zijn. Misschien was u al enigszins voorbereid, maar het kan ook zijn dat dit totaal onverwacht is gebeurd. We begrijpen dat dit voor u een emotionele gebeurtenis is. Om de contacten tussen u, uw kind en de afdeling zo goed mogelijk te laten verlopen, geven wij u door middel van deze brochure informatie over de gang van zaken op de afdeling.

Indien u na het lezen nog vragen hebt, aarzel dan niet om contact op te nemen met de behandelende arts of de verpleegkundigen.

We hopen op een prettige samenwerking met u.

AZ Turnhout kindvriendelijk ziekenhuis

AZ Turnhout hecht belang aan een kindvriendelijke aanpak. Want baby's en kinderen die in ons ziekenhuis verblijven, verdienen zorg op maat.

Het symbool van kindvriendelijkheid in AZ Turnhout en tegelijk de mascotte van de kinderafdeling, is Kiko de aap. Kiko is de afkorting van 'Kind is Koning'.

Ook op de diensten neonatologie en materniteit streven we naar een babyvriendelijke aanpak. Hoe we dit realiseren, hebben we omschreven in een charter dat we samen met de kinderafdeling hebben opgesteld (zie p.5).

Babyvriendelijk charter

AZ Turnhout engageert zich om op een kindvriendelijke manier te werken. Om het verblijf voor onze kinderen in het ziekenhuis zo aangenaam mogelijk te maken, heeft de kinderafdeling met verschillende diensten een charter opgesteld. Dit zijn de afspraken tussen de kinderafdeling en de dienst materniteit/neonatologie.

AZ Turnhout Kindvriendelijk ziekenhuis

- 1 De pasgeborene verblijft altijd samen met de mama (ouders) op de kamer.
- 2 Alleen als het medisch noodzakelijk is, wordt de pasgeborene opgenomen op de dienst neonatologie. De ouders mogen steeds op bezoek.
- 3 We helpen en stimuleren de ouders om aanwezig te zijn bij hun baby en deel te nemen aan de zorg voor hun kind.
- 4 Ouders hebben recht op informatie over de gezondheidstoestand van hun kind.
- 5 Ouders hebben recht op alle informatie die noodzakelijk is voor het geven van toestemming voor onderzoeken, ingrepen en behandelingen.
- 6 We vermijden overbodige behandelingen en onderzoeken.
- 7 Kinderen hebben recht op een verblijf in een stimulerende en veilige omgeving.
- 8 Kinderen worden behandeld, verzorgd en met respect en begrip benaderd door speciaal opgeleid personeel.
- 9 Kinderen worden zoveel mogelijk door dezelfde personen verzorgd (die onderling optimaal samenwerken).
- 10 Privacy wordt gerespecteerd.

Wie zijn we en wat doen we?

Voorstelling van het multidisciplinair team

Op de dienst neonatologie wordt uw kindje met de beste zorgen omringd door een multidisciplinair team: artsen en zorgverleners van verschillende medische disciplines hebben regelmatig overleg en werken voor elke patiënt een behandeling uit op maat, die zo goed mogelijk aansluit bij uw specifieke noden en wensen.

Medisch team

Dr. Kristel Delanghe
Dr. Leen Geyskens
Dr. Mieke Martens
Dr. Luc Pattyn (diensthoofd)
Dr. Jan Vandersnickt
Dr. Aalt Van Roest
Dr. Liesbet Vercammen
Dr. Annemie Wijnants
Dr. Annelies Lemay
Dr. Denis Libeert

Verpleegkundig team

De hoofdvroedvrouw van onze afdeling is Lief Meulemans. De adjunct-hoofdvroedvrouwen: Pascale Piedfort en Ingrid Gijsemans. Zij worden bijgestaan door een volledig team van verpleegkundigen, stagiairs, administratief medewerkers, logistiek assistenten en onderhoudspersoneel. De verpleegkundigen zijn volledig op de hoogte van uw gezondheidstoestand en de behandeling of onderzoeken die zullen volgen. Aarzel daarom niet om uw vragen aan hen te stellen!

Andere zorgverleners

Afhankelijk van uw ziektebeeld en nodige behandeling zullen er nog andere zorgverleners betrokken zijn in het multidisciplinair team. Dit kunnen artsen zijn van een andere discipline of medewerkers van de sociale dienst, kinesisten, psychologen, diëtisten, enzovoort.

We verwijzen u graag naar de algemene onthaalbrochure of de website van AZ Turnhout voor alle info over extra patiëntenbegeleiding in ons ziekenhuis.

We heten u van harte welkom op de dienst en wensen u veel geluk bij de geboorte van uw baby!

Indicaties voor opname

- Prematuriteit (te vroeg geboren)
- Dysmaturiteit (te laag geboortegewicht)
- Infecties
- Ademhalingproblemen
- Voedingsproblemen
- Aanpassingsproblemen na de geboorte
- Neonatale geelzucht
- ...

Als regionaal ziekenhuis hebben wij een zeer goede samenwerking met UZ Leuven en UZ Antwerpen.

Bezoek

Ouders zijn altijd welkom om hun baby te bezoeken. We vragen je aan te melden, om te vermijden dat iedereen zomaar binnen en buiten kan lopen, wat de veiligheid van de baby's in het gedrang zou brengen. De arts of verpleegkundige kan uitzonderlijk vragen aan de ouders of bezoekers of ze willen wachten buiten de afdeling. Dit kan gebeuren bij een acute situatie of bij medische of verpleegtechnische handelingen die de nodige concentratie vragen. U kunt ook 24/24 uur telefoneren naar het rechtstreekse nummer 014 44 42 39.

Andere personen, zoals familie en kennissen, kunnen eventueel op bezoek komen op de afdeling. Dit kan enkel met minimum van één van de ouders en met maximum 4 personen op hetzelfde moment (inclusief ouders broertjes en zusjes). Ook voor tweelingen worden er voor beide kindjes samen slechts 4 personen toegelaten. Dit kan tussen 16 uur en 16.30 uur, evenals 's avonds tussen 19.30 uur en 20 uur. Uitzonderlijk kan het bezoek beperkt worden.

Broertjes en zusjes worden toegelaten tijdens de bezoeken voor familie. Andere kinderen (jonger dan 12), worden niet toegelaten.

De incubators blijven tijdens dit halfuurtje gesloten om infecties te voorkomen. Uw kindje wordt ook niet uit bed genomen, eventueel kan een fopspeen wel gegeven worden door de ouders als het nodig is.

We vragen u volledig te richten op uw eigen baby(s) en de privacy van de andere kindjes te respecteren. Er wordt enkel informatie gegeven aan de ouders en niet aan andere familieleden, ook niet telefonisch.

Voor kindjes die lange tijd bij ons verblijven, is er een mogelijkheid dat de grootouders of andere personen die nauw betrokken zijn bij de baby, op bezoek kunnen komen om de baby vast te nemen.

Dit kan tussen 16u30 en 17u, altijd voordien afgesproken met de verpleging, 1x/week/kind, afhankelijk van de toestand van de baby.

Graag vragen we dat dit op een rustige manier kan plaats vinden.

Enkele praktische afspraken

- In het sas bergen ouders en bezoek hun jassen en tassen op in het daartoe bestemde kastje.
- Draag geen juwelen of uurwerk. Zorg voor kortgeknipte en niet-gelakte nagels.
- Heeft u een verkoudheid, keelpijn of koortsblaren, draag dan best een mond-neus maskertje (vraag ernaar !).
- Was uw handen, éénmaal u binnen in de afdeling bent, volgens de aangebrachte richtlijnen.
- Wrijf uw handen nadien in met alcogel.
- Als er opmerkingen of problemen zijn, zou het leuk zijn als je ons direct aanspreekt.
- Om een goede zorg te kunnen bieden, hebben de verpleegkundigen een overdracht-moment van 14u00 tot 14u30. Bij problemen mag je ons gerust storen.

Verzorging in de couveuse

In de couveuse is het lekker warm en de kindjes kunnen goed geobserveerd worden. We kunnen hierin ook extra zorgen geven zoals ademhalingsondersteuning door extra zuurstof, toediening van infuus, toediening medicatie, sondevoeding, ...

Afhankelijk van de algemene toestand zal uw baby aan de monitor liggen. Hiermee wordt de ademhaling en hartslag gecontroleerd. Met de saturatiemeter wordt het zuurstofgehalte in het bloed gemeten.

Er mag één knuffel aanwezig zijn, maar deze moet zeker wekelijks gewassen worden door de ouders.

Als uw kindje wat groter en sterker is, kan uw baby z'n eigen kleertjes dragen. Dekentjes zijn ook toegelaten indien deze wekelijks gewassen worden.

De kinderarts bezoekt iedere voormiddag je baby. Medische onderzoeken zoals RX, EEG, CT- scan, echo's worden dan ook gepland.

Het medisch / verpleegkundig team zal de ouders inlichten over de onderzoeken en behandelingen. Het is praktisch niet haalbaar om hiervoor steeds de uitdrukkelijke toestemming te vragen. Het medisch beleid is er steeds op gericht om de gezondheidstoestand van uw kindje te verbeteren / te waarborgen. Voor de basisbehandelingen en onderzoeken gaan we uit van de impliciete of stilzwijgende toestemming van de ouders.

Verschillende soorten voeding

Afhankelijk van het gewicht en de algemene toestand van de baby kan het nodig zijn op een andere wijze voeding te geven dan langs het mondje. Het kan nodig zijn de voedingselementen te geven via een infuus. Hiervoor kan een katheter ingebracht worden in de navel, het armpje of het voetje. Uw baby heeft koolhydraten, eiwitten, vetten, mineralen en vitaminen nodig om te groeien en sterker te worden.

Wanneer de toestand van uw baby goed is, kunnen we kleine hoeveelheden melk beginnen te geven. Soms moeten we starten met sondevoeding omdat de slik- en zuigreflex nog niet voldoende ontwikkeld is. Hierbij wordt een klein slangetje via de neus tot in de maag gebracht. Dit wordt vastgeplakt op het neusje en de wang. Als uw baby al wat groter en sterker is, zal de melk via een flesje worden aangeboden.

Afhankelijk van het gewicht van uw baby en van zijn algemene toestand, zal uw baby 6x, 7x of 8x gevoed worden op 24 uur. Hieronder vindt u de voorziene voedingsuren.

- 6 voedingen: 1.30u, 5.30u, 9.30u, 13.30u, 17.30u, 21.30u
- 7 voedingen: 1u, 5u, 9u, 12u, 15u, 18u, 21u
- 8 voedingen: 3u, 6u, 9u, 12u, 15u, 18u, 21u, 24u

Soorten melk: borstvoeding of flesvoeding

Moedermelk is kwalitatief het beste, maar aangepaste kunstvoeding is een goed alternatief.

Als mama moet je je goed voelen met de keuze die je maakt.

Borstvoeding

Wanneer uw baby opgenomen wordt op de afdeling neonatologie is het meestal om medische redenen niet mogelijk onmiddellijk uw baby rechtstreeks aan de borst te laten drinken. Daarom kolft u best zo snel mogelijk na de geboorte af. De vroedvrouw op de materniteit zal u dit leren.

Om de melkproductie goed op gang te brengen, kolft u best om de 3 à 4 uur af. Op die manier komt u aan 6 à 7 afkolfbeurten per dag. In het begin zal u nog niet veel afkolven.

De eerste afgekolfde melk heet colostrum, is zeer vetrijk en geeft veel energie. Daarom is het belangrijk deze zeker aan uw baby te geven.

Pas vanaf de derde of vierde dag na de bevalling heeft u voldoende melk voor uw baby.

Je mag iedere dag de verse afgekolfde melk meebrengen van thuis in een koeltas met koelelementen. Dit liefst voor 13u.

Je plaatst deze in de koelkast in het daarvoor voorziene bakje. Ieder flesje dient van een klevertje met datum en uur van afkolven voorzien te zijn.

De verpleging zal u de hoeveelheid van de nodige voeding meedelen. De extra moedermelk mag u thuis invriezen.

Als uw baby nog geen melk mag krijgen wordt de moedermelk voorlopig ingevroren. Het ontdooien van moedermelk gebeurt in de koelkast. Eénmaal ontdooid mag ze niet opnieuw worden ingevroren.

Uw baby zal op een bepaald moment rechtstreeks aan de borst kunnen drinken. De verpleegkundige zal u hierbij helpen.

Soms wegen we de baby voor en na de borstvoeding. Zo weten we hoeveel de baby gedronken heeft.

De baby heeft soms nog niet voldoende kracht om elke voeding al aan de borst te drinken. Daarom spreekt de verpleegkundige een aangepast kolfschema af met de mama.

Flesvoeding

De kinderarts schrijft de meest geschikte kunstvoeding voor. Als uw kindje de melk goed verteert wordt de hoeveelheid opgedreven.

Ouderparticipatie

We trachten zoveel mogelijk te streven naar ouderparticipatie. Dit betekent dat de ouders zoveel mogelijk, afhankelijk van de toestand van hun kindje, betrokken worden bij de verzorging. Zelfs als u uw baby nog niet mag vastnemen, zal uw kind genieten van uw aanwezigheid, van uw strelingen en van uw lieve woordjes voor hem of haar.

Als z'n /haar toestand het toelaat, mag u uw baby op schoot nemen of kangoeroeën (rechtstreeks huidcontact).

U wordt steeds meer betrokken bij de verzorging, zoals verluieren, temperatuur meten, baden en voeden.

Als uw kindje in een bedje mag liggen, wordt er een demonstratiebadje met u afgesproken. De verpleegkundige toont hoe u uw baby moet wassen. Ze geeft u de nodige informatie en wijst u op een aantal aandachtspunten. Daarna is het uw beurt om onder begeleiding de eerste keer te wassen. U zult zich in het begin onwennig voelen, maar de verpleging zal u zoveel mogelijk begeleiden en helpen.

Uw kind heeft aandacht en knuffels nodig, maar ook rust is belangrijk. Hier vragen we ook uw begrip en medewerking voor. Rond voedingstijd is de beste tijd om uw kind te verzorgen en te knuffelen. Zo kan uw kind tussen de voedingstijden alle rust krijgen die zo belangrijk is.

Veiligheid van ouders en baby

Voor de veiligheid van u en uw baby nemen we enkele maatregelen in acht om het risico op vallen te beperken.

- Als pas bevallen mama voelt u zich vaak nog wat duizelig. Verwittig steeds de verpleegkundige indien dit het geval is.
- Zorg voor veilig schoeisel: draag gesloten schoenen of pantoffels met een goede anti-slip zool.
- Sluit steeds de zijwand van de incubator of het bedje waarin uw baby ligt.
- Laat uw baby niet onbewaakt achter op het verzorgingskussen.
- Zet steeds de rem op van de zetel.
- Gebruik indien nodig een kussen in de zetel zodat u uw baby goed kan ondersteunen bij het knuffelen of voeden.
- Wees voorzichtig indien uw baby een saturatiemeter of maagsonde heeft. Hierover struikelen is immers snel gebeurd.

De verpleegkundige zal u een veilige houding aanleren voor het geven van voeding en voor het optillen en verplaatsen van uw baby.

Aarzel niet om de verpleegkundige aan te spreken bij vragen of voor extra info!

Fototherapie

Na de geboorte worden bij alle baby's rode bloedcellen afgebroken. Bilirubine is een afbraakproduct van rode bloedcellen. Deze stof wordt normaal door de lever verwerkt. Bij premature baby's of zieke pasgeborenen zien we vaak dat de lever nog niet rijp genoeg is hiervoor. Bilirubine blijft dan aanwezig in het bloed en veroorzaakt een gele verkleuring van de huid en de slijmvliezen.

Via een bloedname kunnen we bepalen hoe hoog het bilirubinegehalte is. Afhankelijk hiervan kan het nodig zijn uw baby foterapie te geven. Hierbij wordt uw baby onder een speciale lamp gelegd, waarbij de oogjes afgedekt worden. Soms kan het nodig zijn extra vocht te geven door bijkomende voeding of extra infuus. Omdat bilirubine via de urine en de stoelgang uitgescheiden wordt, zien we donkere urine en geelgroene dunne stoelgang.

Ontslag

In overleg met u zal de behandelende arts beslissen tot ontslag. De ontslagdatum zal tijdig worden doorgegeven en er volgt een ontslaggesprek met de arts. U kunt ook met alle vragen steeds bij de verpleging terecht op het rechtstreekse nummer 014 44 42 39. Ook als u thuis bent, mag u bellen voor informatie. Aan onze inkom, is er een brievenbus voorzien, waar tips, ideeën en opmerkingen, eventueel anoniem, kunnen gedeponeed worden.

Persoonlijke notities/ vragen

Indien u vragen of opmerkingen hebt, kunt u die hier noteren. Zo hebt u ze altijd bij de hand bij een gesprek met de arts of verpleegkundige.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

AZ Turnhout vzw

www.azturnhout.be
info@azturnhout.be
014 40 60 11

Blijf op de hoogte via www.facebook.com/azturnhout

Campus Sint-Jozef

Steenweg op Merksplas 44
2300 Turnhout

Campus Sint-Elisabeth

Rubensstraat 166
2300 Turnhout

V.U. : Jo Leysen • gedelegeerd bestuurder AZ Turnhout vzw (vertegenwoordiger Eleyas bv)
Steenweg op Merksplas 44 • 2300 Turnhout